

Bijlage: Verwerking Input domeinvergadering 12 nov '25

Input	Hoe is dit opgepakt? En is dit verwerkt?
Algemeen	
Is het afgestemd met degene (groepen) voor wie we het doen en waar het om gaat?	Ja. De agenda is gebaseerd op eerdere input en inspraak. Er is een inspraakavond geweest met belangenorganisaties (o.a. Samen Onbeperkt, Maastricht voor Iedereen, Stichting Sankofa, COC, Stichting Buurtbemiddeling), drie bijeenkomsten met de Adviesraad en aanvullende gesprekken met enkele partijen en hun achterban
Is er aandacht voor mensen met cognitieve beperking?	Ja. Dit is meegenomen binnen het thema communicatie, waarbij we inzetten op eenvoudige en begrijpelijke informatie voor iedereen.
Is er aandacht voor inwoners die 65+ zijn?	Ja. Inwoners van 65+ kunnen vergelijkbare belemmeringen ervaren als mensen met een beperking, zoals verminderde mobiliteit en moeite met informatiebegrip. De acties in deze agenda dragen bij aan inclusie van deze groep binnen alle relevante thema's.
Is er een tijdlijn implementatie?	De agenda en bijbehorende acties lopen over een periode van vier jaar (2026–2029). Er is geen gedetailleerd jaarprogramma voor de uitvoering opgenomen. Wel zijn bij sommige individuele acties jaartallen gespecificeerd. In 2026 wordt het monitoringskader verder uitgewerkt waarbij ook een verdere implementatieplanning wordt opgenomen.
Is er een evaluatie vorige inclusieagenda en wat is er in tussentijd gebeurt?	Ja. In het begin van de huidige agenda is een overzicht opgenomen van de stand van zaken van de vorige inclusieagenda. Daarbij staat ook vermeld hoe bepaalde onderdelen zijn doorgezet of terugkomen in deze nieuwe agenda.
Dementievriendelijke stad	De acties in het hoofdstuk Leven in balans met Zorg en Welzijn sluiten aan op de aanbevelingen vanuit de dementiescan.
Hoe wordt er concreetheid gegeven aan de agenda en zijn er scenario's opgenomen?	De acties in de agenda zijn zo concreet mogelijk geformuleerd, met ruimte om op basis van actuele behoeften accenten te leggen. Er zijn geen vaste scenario's opgenomen.
Integratie gaat 2 kanten op, mensen moeten ook zelf taal leren etc.	Ja dat klopt. Integratie is wederkerig: naast ondersteuning stimuleren we in het kader van inburgering, maar ook via informeel taalaanbod dat bewoners zelf actief de taal leren.
Agenda moet tussentijds ook bijgesteld kunnen worden	Ja. Er wordt een klankbordgroep met belangenbehartigers ingesteld om de voortgang doorlopend te evalueren en bij te stellen. Daarnaast streven we per thema doelen na, met mogelijke ruimte om acties aan te passen binnen de beschikbare capaciteit en middelen.
Andere term mensen met beperking	Met deze inclusieagenda kiezen we bewust voor een benadering die uitgaat van gelijkwaardigheid en toegankelijkheid. We hanteren de term <i>mensen met een beperking</i> in lijn met het VN-verdrag en daarmee aansluit bij internationale afspraken en richtlijnen. Daarnaast heeft Stichting Samen Onbeperkt aangegeven deze term te prefereren, wat het belang van consistentie en herkenbaarheid onderstreept. Tegelijkertijd benadrukken we dat beperkingen niet primair bij

	mensen liggen, maar bij een samenleving die onvoldoende toegankelijk is. Het is dus de maatschappij die barrières opwerpt, niet de mensen zelf. Deze visie vormt de basis voor alle speerpunten en acties in deze agenda.
Hoofdstuk 2: Ergens kunnen zijn en ergens kunnen komen	
Toiletten in de openbare ruimte: - Meer - Gratis - Toiletpas - Toegankelijk voor iedereen	Dit komt terug in de inclusieagenda via een actie om de huidige aanpak te onderzoeken en een stand van zaken op te stellen, waarbij een inventarisatie wordt gemaakt van mogelijke nieuwe en extra locaties voor openbare, gratis en voor iedereen toegankelijke toiletten. Op basis hiervan wordt een plan van aanpak ontwikkeld met verschillende scenario's, voorkeurslocaties, een kostenraming en benodigde personele capaciteit. Na het vaststellen van dit plan kan er een uitvoeringplan met tijdlijn worden gegeven.
Taal voor allemaal - Gebarentaal - Braille - Ondertiteling - Duidelijk	Vanuit de gedachte van eenvoudige en begrijpelijke taal voor iedereen wordt ook gekeken naar evt. benodigde alternatieven op communicatie indien deze gewenst zijn. Dit is meegenomen binnen de acties van het thema communicatie
Openbare weg - Bollen MF verwijderen - Verharde wandelpaden in buitengebied - Fiets parkeren (fietszone visie)	Er is een lijst met knelpunten in de stad opgesteld; deze wordt op basis van prioritering in de komende vier jaar aangepakt. De lijst is langer dan binnen deze periode haalbaar, maar blijft onderdeel van een doorlopende aanpak. Hiervoor wordt jaarlijks €150.000 gereserveerd. De bollen in de openbare ruimte worden verwijderd. Voor het oppakken van fietsparkeren en verbeteringen zoals verharde wandelpaden is jaarlijks €150.000 gereserveerd binnen het budget voor openbare ruimte. <i>(thema Openbare ruimte die uitnodigt tot ontmoeting)</i>
OV - Gratis OV voor inwoners Wmo/Wlz - Haltes goed bereikbaar	Ja, er komt een regeling voor gratis omnibuzz voor minima dit is onderdeel van armoedebeleid. Verbeteren van toegankelijkheid haltes is opgenomen en wordt gerealiseerd bij renovatie van straten. Beide opgenomen in het <i>thema vervoer dat iedereen in beweging brengt</i>
Stemlokalen	Ja, Alle stemlokalen, op twee na, zijn toegankelijk. De coördinator stemlokalen heeft samen met Stichting Samen Onbeperkt aanvullende verbeterpunten gesignaleerd, die worden opgepakt voor de komende gemeenteraadsverkiezingen.
Hoofdstuk 3: Iedere dag doet ertoe: Meedoen in werk, onderwijs, vrije tijd & ontmoeting	
Bewustwording en gelijkheid - Iedereen moet mee kunnen doen - Zonder oordeel iemand leren kennen - Bewustwording Lhbt --> Focus op ouders	In de inclusieagenda zijn meerdere acties opgenomen die hieraan bijdragen. Dit betreft zowel bewustwording op scholen en belangenbehartiging als fysieke aanpassingen in de omgeving om deelname mogelijk te maken. Binnen belangenbehartiging is specifiek aandacht voor o.a. lhbtq+ gemeenschap, mensen met een beperking, discriminatie en het slavernijverleden. Deze belangenbehartiging kan verder worden uitgebreid.
Toegankelijkheid gebouwen - Horeca - Winkels	Samen met ondernemers wordt gewerkt aan het verbeteren van toegankelijkheid. Hiervoor voert de gemeente de MKB Toegankelijke Route uit: panden van ondernemers worden gescreend op toegankelijkheid en zij ontvangen een volledig rapport met een uitvoeringsplan. Dit geeft concrete handvatten om verbeteringen door te voeren, geheel of gedeeltelijk naar eigen keuze.

Inclusieve speeltuinen	Vanuit sportbeleid wordt aandacht besteed aan inclusief spelen, inclusief speeltuinen. Er is een subsidieregeling voor investeringen in inclusieve speeltoestellen. Bij beweegvriendelijke inrichting hanteren we inclusieve ontwerpprincipes, combineren speelvoorzieningen met beweegvriendelijke ruimtes en geven binnen beschikbare budgetten prioriteit aan locaties met hoog gebruik en grote sociale impact.
Toegankelijke carnaval - Prikkelarme stukken - Beter fysiek toegankelijk	Dit onderwerp is momenteel niet opgenomen in de inclusieagenda. Als vanuit de stad en inwoners een duidelijke behoefte blijkt, wordt dit onderzocht en gekeken hoe prikkelarme zones en betere fysieke toegankelijkheid tijdens carnaval mogelijk gemaakt kunnen worden.
Hoofdstuk 4: Leven in balans met welzijn en zorg	
Digitale sociale kaart - Sociale kaart app	Er is al een digitale sociale kaart; deze is afgelopen jaar live gegaan. Er is echter nog geen app-versie van de website beschikbaar.
Transzorg in Maastricht, passende zorg LHBTIQA+	Specifieke transzorg of LHBTIQA+ zorg is niet opgenomen in de inclusieagenda. Wel wordt van uitvoerende (zorg)organisaties gevraagd om cultuursensitief te werken, waarbij ook aandacht is voor de LHBTIQA+ gemeenschap. Daarnaast zijn er belangenorganisaties zoals COC Limburg, die laagdrempelige informatie en activiteiten aanbieden en via Queercare inloopmomenten organiseren rond zorgvragen.
Hoofdstuk 5: Samen zichtbaar, voor een stad waarin iedereen telt	
Zichtbaarheid ADV meldpunt verbeteren	De zichtbaarheid van het meldpunt wordt meegenomen in het te ontwikkelen lokale antidiscriminatiebeleid. Vanaf 1 januari 2028 wordt het ADV gecentraliseerd, waardoor de landelijke overheid verantwoordelijk wordt voor zichtbaarheid en financiering. Lokale ADV's worden dan samenwerkingspartners om discriminatie terug te dringen. Dit wordt uitgewerkt in een nieuw lokaal plan. <i>(thema tegengaan discriminatie & polarisatie)</i>
Niet alles op discriminatie gooien	Het doel van deze agenda is niet om alles onder discriminatie te scharen, maar om discriminatie waar die voorkomt actief tegen te gaan. De agenda richt zich breder op inclusie en gelijke kansen, waarbij discriminatiebestrijding één van de onderdelen is.
Betere representatie in gemeenteraad	De gemeenteraad wordt gekozen door de samenleving. Voor een betere afspiegeling is het nodig dat politieke partijen meer diversiteit opnemen op hun kieslijsten. Dit valt buiten de invloed van de inclusieagenda in haar huidige vorm.

Hoofdstuk 6: Gemeente als voorbeeld	
Gebouw MF: - Inclusieve werkplek (ook voor neurodivergentie) - Flexibele werkomgeving/ Werkgeverschap (prettig voor mensen met beperking/chronisch zieken) - Genderneutraal toilet	In het project 'Bouwen aan Mosae Forum' wordt inclusie en toegankelijkheid meegenomen in de aanpassingen van het gebouw. Denk aan voorzieningen zoals stilteruimtes, kolfruimtes en toegankelijkheid voor mensen met een rolstoel. Ook is er intern een onderzoek uitgevoerd waarin is opgehaald aan welke eisen het vernieuwde Mosae Forum moet voldoen, inclusief aandacht voor een inclusieve werkplek en flexibele werkomgeving. Er is op het moment geen specifieke duiding voor gender neutrale toiletten.
(Digitale) communicatie - Gebruik groter lettertype - Website toegankelijk voor iedereen - Aparte website voor begroting/beleidsstukken	De gemeente werkt vanuit het uitgangspunt: 'We zijn er voor alle inwoners'. Daarom moet informatie begrijpelijk en toegankelijk zijn voor iedereen. Inclusieve communicatie wordt verder versterkt door het actualiseren en implementeren van de Schrijfwijzer Inclusieve Taal, het gebruik van divers en representatief beeldmateriaal en het hanteren van B1-taalniveau in publiekscommunicatie. Digitale toegankelijkheid kan nog verder worden verbeterd volgens WCAG-richtlijnen, zodat websites en online informatie, inclusief begroting en beleidsstukken, voor iedereen toegankelijk zijn
Kennis & expertise ambtenaren - Over diversiteit in Maatschappij & verantwoordelijkheid - Sensitiviteit t.o.v. verschillende achtergronden - Handhaving: signaleren en omgaan specifieke vormen van agressie, bijv. tegen LHBTIQ+	Er wordt extra ingezet op bewustwording en expertisebevordering binnen de gemeente. Dit gebeurt via mogelijke interne campagnes, wervingsstrategieën en trainingen. Het doel is inclusie structureel te verankeren door medewerkers bewust te maken van het belang van diversiteit en hen de kennis en vaardigheden te geven om verbeterpunten te signaleren en oplossingen te bedenken. Het trainingsaanbod wordt waar kan uitgebreid met aandacht voor diversiteit, inclusie, gelijkwaardigheid en sociale veiligheid, inclusief specifieke modules voor verschillende functies.
Samenwerking scholen: - Meer stageplekken aanbieden - Presentaties geven op scholen	Dit is momenteel niet opgenomen in de inclusieagenda. Als intern blijkt dat er een groeiende behoefte is, kan dit nader worden onderzocht en eventueel uitgevoerd.
Afspiegeling samenleving: - Divers personeelsbestand (migratie, mensen met beperking etc.)	In de nieuwe HR-visie is aandacht voor een inclusief wervingsbeleid. Daarnaast draagt een meer inclusieve en toegankelijke inrichting van Mosae Forum bij aan het creëren van een werkomgeving waarin diversiteit wordt gestimuleerd. Deze twee inzetlijnen samen moeten zorgen voor een betere afspiegeling van de samenleving en stad binnen de gemeentelijke organisatie
Gender neutrale communicatie	Dit is momenteel niet opgenomen in de inclusieagenda. Als intern blijkt dat er een groeiende behoefte is, kan dit nader worden onderzocht en eventueel uitgevoerd.